

Valmistelija

kaupunginjohtaja Tomi Timonen, p. 050 454 8230

Pudasjärven kaupungilla on viime vuosina ollut poikkeuksellisen paljon taloudellisia ja toiminnallisia haasteita. Kustannusten sekä korkotason nousu ja taloustaantuma ovat vaikuttaneet kaikkiin kuntiin. Kuntien talouden eriytymiskehitys, rakennusalan heikko suhdannetilanne ja pitkään jatkunut alueen heikko suhdannekehitys ovat omalta osaltaan vaikeuttaneet tilannetta erityisesti Pudasjärvellä.

Kaupungilla toteutetut useat talouden sopeutusohjelmat, niihin liittyneet lomautukset ja irtisanomiset sekä merkittävät ei lakisääteisiin-tehtäviin kohdistuneet palvelujen leikkaukset tai kokonaan lakkauttamiset ovat vaatineet paljon resurssia valmisteluun ja päätöksentekoon. Osassa toimeenpantuja sopeutustoimia tai rakenneuudistuksia valmisteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon varattu aika on ollut asian kokoon nähden turhan lyhyt.

Etätyöskentely ja runsas etäyhteyksien käyttö ovat aiemmin vähentäneet henkilöstön ja luottamushenkilöiden välistä kasvokkain tapahtuvaa säännöllistä vuorovaikutusta. Tältä osin on jo tehty kehittämistoimia tälle valtuustokaudelle. Viranhaltijavalmistelijoiden, esittelijöiden sekä valtuutettujen keskinäistä yhdessä tekemistä on lisätty muun muassa kaupunginhallituksen kokouksissa ja muissakin toimielimissä.

Esihenkilöiden taholta on esitetty kaupunginhallitukselle, että luottamushenkilöiden ja esihenkilöiden välistä säännöllistä vuorovaikutusta lisätään. Samalla on esitetty, että valmistelun ja päätöksenteon rooleja selkeytetään. Kaupungilla olisi syytä käydä tarkentavaa keskustelua siitä, mikä on viranhaltijavalmistelijan rooli ja vastuu asian valmistelijana ja esittelijänä ja myöhemmin toimeenpanovaiheessa. Ja mikä on valtuutetun rooli päätöksentekijänä eri toimielimissä.

Virkavalmistelun ja poliittisen päätöksenteon roolien selkeyttämiseksi ja ennen kaikkea viranhaltijalle kiistatta kuuluvan virkavastuun toteuttamisen mahdollistamiseksi on tärkeää, että asioiden valmistelulle varataan riittävästi aikaa ja että päätöksenteossa keskeneräiseltä vaikuttava asia palautetaan virkavalmisteluun.

Kaupunginhallituksessa aiheesta aiemmin käydyn keskustelun ja esihenkilöiltä saadun palautteen pohjalta nähdään tärkeänä, että yhdessä henkilöstön ja luottamushenkilöiden kanssa laaditaan yhteiset pelisäännöt ja toimintaperiaatteet, jotka ohjaavat vuorovaikutusta ja yhteistyötä sekä selkeyttävät rooleja.

Eriyisen tärkeää on, että kaikki Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät toimivat tehtävässään toisiaan kunnioittaen, arvostaen ja luottamusta rakentaen. Valmistelun tulee olla laadukasta, pitkäjänteistä, viranhaltijalähtöistä ja Pudasjärven kaupungin kokonaisedun huomioivaa.

Valtuusto ja valtuuston nimeämät monijäseniset toimielimet osallistuvat valmisteluun hallintosäännössä määrätyllä tavalla ja keinoilla. Mikäli rooleissa on epäselvyyttä tai herää kysymyksiä, ne selvitetään tuomalla asiat toimielinten ja viranhaltijoiden tietoon.

Kaikilta edellytetään tarkkuutta roolien pitämisessä selkeinä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä. Laadukkaan, puolueettoman ja viranhaltijalähtöisen valmistelun turvaamiseksi on syytä lisätä keskustelua ja vuorovaikutusta luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä.

Viranhaltijoilta edellytetään virkavalmistelussa niin ikään puolueettomuutta, tasapuolisuutta, huolellisuutta ja riittävää valmistautumista. Mikäli joku asia on selkeästi päätetty kaupungin päätöksentekoeleimissä hallintosäännön, talousarvion sekä lakien ja asetusten mukaisella tavalla, viranhaltijan tulee päätöstä kunnioittaa ja noudattaa.

Yritysvaikutusten arviointi: Sujuva, keskinäistä luottamusta ja vuorovaikutusta lisäävä päätöksentekoprosessi tuo myös myönteisiä yritysvaikutuksia alueelle kaupungin valmistelun ja päätöksenteon toimiessa tavoitteellisesti ja tehokkaasti.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus keskustelee asiasta sekä linjaa konkreettisia toimenpiteitä ja jatkovalmistelua.

Päätös

Kaupunginhallitus keskusteli asiasta sekä linjasi konkreettisiksi toimenpiteiksi ja jatkovalmisteluksi:
Puheenjohtajiston ja johtoryhmän työkokous pidetään tammikuussa 2026 aiheena huoneentaulun valmistelu ja muut mahdolliset jatkotoimenpiteet.

Jakelu

KH 12.05.2026
4708/00.01.02/2025

Valmistelija

kaupunginjohtaja Tomi Timonen, p. 050 454 8230.

VALMISTELU

Pudasjärven kaupungin päätöksenteon huoneentaulua on valmisteltu kevään aikana puheenjohtajiston ja johtoryhmän työkokouksissa 2.2. ja 14.4. sekä esitelty esihenkilöille 5.5. esihenkilöinfossa.

Valtuustokauden alusta tehdyt kehittämistoimet ovat jo käytännössä parantaneet valmistelijoiden ja luottamushenkilöiden välistä vuorovaikutusta ja keskusteluyhteyttä. Kaupunginhallituksen kokoukset esittelyineen pidetään pääosin läsnäolokokouksina ja vain poikkeustapauksissa etäyhteyksin. Myös muiden kaupungin toimielinten kokouksissa on lisätty läsnäolon määrää ja vaatimusta.

Etätöiden tekemisen suhteen kaupungilla on hyväksytty kattava hybridityön ohjeistus. Ohjeistuksen mukaan hybridityöllä tarkoitetaan työn tekemistä joustavasti paikasta riippumatta moderneja, digitaalisia ratkaisuja

hyödyntäen. Hybridityöhön kuuluu työskentelypaikan vaihtaminen omien, tiimien ja organisaation tarpeiden mukaan. Hybridityössä organisaatio osaa paikkariippumattomasti johtaa yksilöitä ja tiimejä organisaation kulttuuriin sopivilla tavoilla, yhteisöllisyyttä vaalien.

Hybridityö tarjoaa mahdollisuudet, kuten joustava liikkuminen työn ja muun elämän välillä. Hybridityö mahdollistaa paikasta riippumattoman, entistä tehokkaamman ja keskeytyksettömän työnteon. Se minimoi turhaa matkustelua ja liikkumista, joka mahdollistaa tekijöiden osallistumisen paikasta riippumatta eri projekteihin ja tiimeihin.

Hybridityössä on kuitenkin huomioitava haasteet, kuten tarve uudenlaisille keinoille luoda yhteisöllisyyttä. Kohtaamisia on oltava tarpeeksi yli tiimirajojen ja aidon arvostamisen ja välittämisen kulttuuria on kyettävä rakentamaan myös hybridityössä. Esihenkilöllä ja työntekijöillä/viranhaltijoilla on yhdessä vastuu kohtaamisista ja yhteisöllisyydestä.

Työn hajautuminen kodin (etätyö) ja toimiston välille kysyy työntekijöiltä itseohjautuvuuden ja itsensä johtamisen taitoja. Esihenkilön tulee antaa työntekijälle tukea oman työn johtamiseen, ajanhallintaan ja priorisointiin. Esihenkilöiltä kaivataan yksilöllistä tukea ja kahdenkeskistä aikaa. Erityisesti tukea kaivataan motivointiin, hyvinvointiin ja viestintään etänä. Etäpalaverien määrään ja aikataulutukseen kannattaa kiinnittää myös huomiota, sillä ajattelulle ja työstölle täytyy järjestää riittävästi aikaa.

Käytännössä etätyön tekeminen soveltuu hyvin tehtäviin, jotka edellyttävät keskittymistä, itsenäistä työskentelyä ja digitaalisten välineiden käyttöä, kuten asiantuntija-, suunnittelu- ja raportointitöihin. Se toimii erityisen hyvin silloin, kun vuorovaikutuksen tarve on rajattu ja se voidaan hoitaa etäyhteyksin. Sen sijaan kasvokkain työskentely on usein hyödyllisintä yhteiskehittämisessä, päätöksenteossa, perehdytyksessä ja vuorovaikutustilanteissa, joissa tarvitaan luottamuksen rakentamista ja nopeaa vuoropuhelua.

HALLINTOSÄÄNTÖ JA ORGANISAATIOUUDISTUS

Kaupunginvaltuuston 26.5.2025 kokouksessa hyväksyttiin kaupungin hallintosääntö sekä uusi palvelualueisiin perustuva organisaatiomalli. Kokonaan uudistetussa hallintosäännössä on nyt aiempaa kattavammin ja yksityiskohtaisemmin säännelty ja ohjeistettu toimivaltasuhteita, kunkin toimijan tehtäviä, päätöksentekoprosessia ja muutoinkin menettelyä asioiden valmistelussa. Tämä on jo käytännössä vähentänyt tilanteita, joissa toimivaltasuhteiden määrittelyssä on haasteita tai epäselviä tulkintatilanteita.

Palvelualueisiin pohjaava organisaatiomalli on ollut käytössä nyt puolisen vuotta ja senkin osalta kokemukset vahvistavat näkemystä, että vuorovaikutusta ja yhdessä tekemistä on saatu lisättyä. Työyksiköiden toiveesta palvelualueiden toimintoja pyrittiin keskittämään samoihin tiloihin.

STRATEGIA

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon lainkohdan mukaan monien toimintaa ja taloutta ohjaavien asiakokonaisuuksien lisäksi myös kunnan henkilöstöpolitiikka. Kunnan henkilöstöpolitiikka tarkoittaa

periaatteita ja käytäntöjä, joilla kunta johtaa, kehittää ja kohtelee henkilöstöään. Se kattaa muun muassa rekrytoinnin, työhyvinvoinnin, osaamisen kehittämisen, palkitsemisen ja johtamisen linjaukset. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on varmistaa osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö, joka tukee kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 26.5.2025 § 27 päivitetyn kuntastrategian vuosille 2025-2030. Osana strategiaa on hyväksytyt seuraavat henkilöstöpoliittiset linjaukset:

”Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuoro vaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.

- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.*
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.*
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.*
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.*
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.*
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.”*

Luonnos huoneentaulusta ” PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN PÄÄTÖKSENTEON HUONEENTAULU – Yhteiset pelisäännöt hyvään yhteistyöhön ja kaupungin myönteiseen kehittämiseen” on liitteenä.

Tiivistetysti huoneentaulussa korostetaan sitä, että kaikki työntekijät ja valtuutetut toimivat yhteisen Pudasjärven parhaaksi. Yhdessä on mahdollista tunnistaa Pudasjärven menestymisen mahdollisuudet, suhtautua tulevaisuuteen positiivisesti ja pitää kaikessa tekemisessä ja viestinnässä esillä myönteistä kuntakuvaa. Molemmiin puolin on tärkeää kohdata kunnioittavasti – niin kokouksissa kuin työarjessa sekä kasvokkain että poissa ollessa. Luottamus syntyy sanoista, teoista ja johdonmukaisuudesta. Viranhaltijat vastaavat laadukkaasta, puolueettomasta ja huolellisesta valmistelusta. Luottamushenkilöt tekevät päätökset ja linjaukset. Kun roolit ovat selkeitä, yhteistyö on sujuvaa ja vaikuttavaa. Pienetkin teot – kiitos, kannustus ja onnistumisten näkyväksi tekeminen – vahvistavat me henkeä. Yhdessä tekemällä Pudasjärvi kehittyy rohkeasti ja kestävästi.

Huoneentaulussa olevat suositukset koskevat kaikkia luottamushenkilöitä, esihenkilöitä ja työntekijöitä, joten se on syytä hyväksyä kaupunginvaltuustossa. Hyväksymisen jälkeen pelisäännöt käydään tarkemmin läpi työyksiköissä esihenkilöiden toimesta. Huoneentaulun suositusten käytännön toteutumisen kannalta on tärkeää, että suosituksia noudatetaan ja niihin sitoudutaan. Valtuutettujen ja viranhaltijoiden yhdessä tekemistä ja kokoontumisia sekä asioiden linjaamista edelleen lisätään. Huoneentaulun suositukset on hyvä lisätä myös osaksi talousarviota toimintaa ja päätöksentekoa ohjaaviksi ohjeiksi.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Pudasjärven kaupungin päätöksenteon huoneentaulun.

Päätös

Jakelu